

PARTIET SENTRUM

Sentrum er et blokkuavhengig sentrumparti. Vi legger FNs bærekraftsmål og menneskerettserklæringen til grunn for utforming av all politikk. Vi henter inspirasjon fra fellestrekkene i sosialdemokratisk, kristendemokratisk og kristensosialistisk tenkning.

“Leave no one behind”

FNs bærekraftsmål er verdens felles arbeidsplan for å utrydde fattigdom, bekjempe ulikhet, stoppe klimaendringene og ta vare på det biologiske mangfoldet. Våre politiske handlingsplaner vil ta utgangspunkt i disse. FNs bærekraftsbegrep må legges til grunn for all politikktutforming: sosial, økonomisk, klima- og miljømessig bærekraft. Det må legges til rette for en utvikling som respekterer naturens bærekraft og som kommer dagens behov i møte uten å ødelegge for kommende generasjoner.

Til grunn for bærekraftsmålene ligger det en fordelingsmessig forpliktelse uttrykt i den overordnede målsetningen om «leave no one behind». Dette innebærer et særlig fokus på at utsatte eller sårbare grupper i samfunnet, nasjonalt og internasjonalt, skal få det bedre.

En forutsetning for å lykkes med en omstilling til et bærekraftig samfunn er at innbyggerne har kunnskap og holdninger som bidrar til å endre livsstil og politikk. Vi vil derfor utruste og videreutvikle forsknings- og utdanningssektoren med vekt på å bidra til å skape et bærekraftig samfunn. Vi er avhengig av at sivilsamfunn, miljøbevegelse, fagbevegelse og næringsliv samarbeider med offentlig sektor om å forme en bærekraftig fremtid.

Norge er et vidstrakt land. Geografi og ulik befolkningstetthet krever ulike løsninger. Det grønne skiftet må skje ut fra regionale forutsetninger og premisser, med mål om at hele Norge omstilles til et bærekraftig samfunn.

Vårt politiske prosjekt

Mangfold og likeverd

Alle mennesker er like mye verdt i kraft av sin eksistens.

En av de viktigste strømningene i europeisk historie er toleranse for mangfold og forskjellighet. Disse verdiene blir i dag utfordret av populistiske og innvandringskritiske stemmer. Dette er politikk og retorikk som bidrar til hat, radikaliserings og ekstremisme. Vi vil være blant de som reiser seg når våre grunnleggende humanistiske verdier blir tråkket på. Vi vil være et antipopulistisk parti som er bevisst sammenhengen mellom ord og handling. Både i ord og handling skal vi forene, ikke splitte. Inkludere, ikke ekskludere.

Alt for mange opplever barrierer i utdanning, arbeidsliv og fritid som diskriminerer og er til hinder for likeverdig deltakelse i samfunnet. Det danner strukturer som kan hindre den enkelte i å nå sitt fulle potensial og realisere drømmene sine. Vi vil arbeide for et universelt utformet samfunn som er funksjonsfremmende, ikke funksjonshemmende. I det

funksjonsfremmende samfunnet flyttes fokus fra individet som problem til at det er hinderet som er problemet. Vi vil arbeide for at alle mennesker skal få bidra med sine ressurser. Samfunnets viktigste oppgave er å legge til rette for arbeid etter evne. Det vil utløse en større verdiskapning

I dagens samfunn er det gode vekstvilkår for identitetspolitikk. Den gir mennesker og grupper av mennesker en merkelapp basert på for eksempel religion eller etnisitet, og overskygger de andre identitetene. Den subtile hverdagsrasismen er utbredt i samfunnet. Den er ikke så lett å identifisere eller bevise. Black lives matter bevegelsen viser at det fortsatt er en kamp som må kjempes. Vi vil bryte ned barrierene som hindrer likeverdig tilgang til mulighetene i samfunnet.

Diskriminering basert på religion er en global trend. Tros- og livssynsfriheten er under press, også i Norge. Politikken som føres må sørge for at enkeltmennesker og grupper behandles som likeverdige. Vi vil verne om trofriheten. Livssynsåpenhet og religionsdialog spiller en viktig rolle i samfunnet.

Vi må sikre et likeverdig kulturtilbud der alle får mulighet til å delta. En sentral utfordring er å sikre uttrykksmessig diversitet og en større bredde i formidlingsformer. En god og bærekraftig samfunnsutvikling sikres gjennom en balanse mellom fellesskap og individualitet, og mellom tradisjon og fornyelse. Som samfunn har vi et særlig ansvar for å gi anerkjennelse til nye grupper, minoriteter og særinteresser.

Sentrum vil bygge broer mellom mennesker, ikke murer.

Fellesskap og sosial rettferdighet

Alle mennesker skal ha like muligheter til å ta del i fellesskapet. Som medmennesker har vi alle et ansvar for hverandre. Vi trenger gode fellesskapsløsninger som tar vare på alle som har behov for at samfunnet stiller opp for dem.

Velferdsordningene må være anstendige, trygge og forutsigbare når mennesker er i krevende livssituasjoner. Velferdsforvaltningen trenger en reform, slik at menneskers økonomiske rettigheter blir ivaretatt.

Ansvar for våre medmennesker stopper ikke ved landets grenser. Vi har et ansvar for å bidra til å bedre livssituasjonen for mennesker i andre deler av verden gjennom bistand og internasjonalt samarbeid. Dette inkluderer et ansvar og en grunnleggende åpenhet for å ta imot mennesker på flukt. Vi ser med bekymring på utviklingen i Europa, hvor landene er mer opptatt av å beskytte sine grenser enn å beskytte mennesker. Det kommer nå et historisk lavt antall mennesker til Norge for å søke asyl, og vi har plass og mulighet til å bidra mye mer offensivt enn vi gjør i dag.

Alle mennesker har rett til å leve et liv i frihet. Derfor må vi bygge ned barrierer som holder mennesker nede, for eksempel gjennom negativ sosial kontroll. Mennesker som bryter med normer for kjønn og seksualitet har økt risiko for å bli utsatt for vold, som avvisning og

utstøting av familier og fellesskap. Det kan også være tvangsekteskap eller andre alvorlige brudd på retten til å bestemme i eget liv.

Lhbt-personer møter utfordringer på mange arenaer i samfunnet vårt. Vi har et ansvar for å bidra til åpenhet og å aktivt motarbeide diskriminering. Vi er opptatt av at alle mennesker skal få være den de er. Det er viktig at skole og barnehage har god kompetanse om hvor mangfoldige mennesker er.

Arbeid og aktivitet er en menneskerett. I dag er det mange innbyggere i Norge som ikke får muligheten. Å stå utenfor arbeidslivet er den viktigste årsaken til økonomisk og sosial ulikhet. Samfunnets viktigste oppgave er å legge til rette for arbeid etter evne. Det vil utløse en større verdiskapning i hele landet. Papirløse mennesker som lever i Norge må også gis mulighet til lønnet arbeid. Alle mennesker trenger en inntekt slik at de kan livnære seg. Vi vil arbeide for et anstendig arbeidsliv med trygghet og respekt, uten utnyttning.

De økonomiske ulikhetene i Norge øker. De på toppen drar fra med stadig høyere lønninger, mens de i lavtlønnede yrker står under sterkt press og opplever å få mindre kjøpekraft. Vi må ha et skattesystem der de som har mest bidrar mer, og der de som har minst skal betale mindre. Barn som lever i familier med vedvarende lavinntekt må få de samme mulighetene som andre barn til å utfolde seg og utvikle sine evner og egenskaper.

Klima og miljø

Vi mennesker har et felles ansvar for å ta vare på kloden. Hvordan vi forvalter naturens ressurser i dag har store konsekvenser for kloden og for kommende generasjoner. Menneskene er avhengige av og innvevde i naturen. Planeten vår er preget av klimaendringer, artsutryddelse og ødeleggelse av økosystemer. Klimakrisen vi står i truer med å utslette menneskenes eksistensgrunnlag. Vi må gjøre endringer nå for å redde jorden. Det er derfor topp prioritert sak å sørge for en bærekraftig utvikling som respekterer naturens grenser og mangfold og som har som mål å bidra til et godt liv for alle mennesker uansett hvor vi bor.

Vi må sette punktum for fossilalderen. Norge har tjent mye på olje og gass, og har både økonomi, teknologimiljøer og arbeidskraft til å kunne lede an i overgangen til fornybar energi. Det må planlegges for en styrt og gradvis avvikling av olje- og gassvirksomhet på norsk sokkel gjennom en 15 års periode. Etter dette skal det ikke utvinnes olje eller gass på norsk sokkel. Fortsatt bruk og produksjon av fossilt brensel, herunder olje og gass, skader kloden og må derfor avsluttes innen kort tid.

Internasjonalt samarbeid er en forutsetning for å løse framtidens utfordringer i verden og her hjemme. Vi vil verne om EØS-avtalen og styrke internasjonalt samarbeid for å løse krisene vi står i. EU har utarbeidet "A European Green Deal" som viser vei for satsning på grønne industrier. Også Norge må plukke ut klima- og miljøvennlige industriområder som verden vil etterspørre i årene som kommer. I tillegg må vi ha en nasjonal eierskapspolitikk som understøtter denne utviklingen. Sentrum vil føre en nyskapende, grønn næringspolitikk.

Vedtatt på stiftelsesmøte 24.09.2020 v2